

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Fél évre 5 kor. Negyed évre 250. Egyes szám ára 2 fillér.
---	---------------------------------	--	-----------------------------------	---

A horvát kérdés.

Baja, 1907. nov. 9

Szomoruan érdekessé és aktuálissá tette ezt a kérdést a horvát követeknek magatartása a magyar országgyűlésen. Nem mondjuk azt, hogy a vendég jogán vannak ott, tehát tartozó kötelességüknek kellene ismerniök a vendéglátó törvényhozás iránti tiszteletet. Ők a törvény alapján vannak ott, névszerint az 1868. évi XXX. t. c. alapján; de ottlétüknek törvényes jellege nem menti föl őket ama kötelesség alól, hogy az anyaország törvényhozó testületének működését kicsinyes küzdelmükkel meg ne akasszák. A horvát kérdés mai stádiumában lekerült már az elvi küzdelmek szintjéről a meddő szóharcok kátyujába; s a helyzet szignaturája szerint nem is a horvát csoport belátásán, hanem a magyar képviselők erélyén és törvénytiszteletén fog mulni, hogy a törvényhozás szekere e kátyuból hovahamar kikerüljön. Amidőn tehát a parlamentáris légkör szinte izzik a horvát kérdéstől, olvasóinknak vélünk szolgálatot tenni azáltal, hogy ezt a kérdést tárgyilagosan, higgadtan, de azzal a részletességgel tárgyaljuk, mely sok ferde fölfogásnak tisztázására, sok félreértésnek elkerülésére alkalmas.

Fejtegetéseinket idő és terjedelem előzetes meghatározása és korlátozása nélkül, de azért lehetőleg oly rövid egymásutánban fogjuk közölni, hogy a figyelmes olvasó a fonalat el ne veszítse.

S mivel alkotmányos kérdések csakis a történeti fejlődés háttérével tárgyalhatók, s a történeti jogfolytonosság nélkül vagy hiu utópiákká, vagy államfelforgató anarkiává lesznek: fejtegetéseink sorát mi is azzal kezdjük, hogy a horvát kérdést beleállítjuk a kellő történeti perspektívába.

I.

A horvát nép tudvalevőleg egyik sarja a nagy szláv törzsnek, melyet a népvándorlás hullámai a Kárpátoktól északra fekvő hazájából a Dráva és Száva vidékére sodortak. Itt találta őket a frank államalakulás, melynek meg is hódoltak, bár jobbára csak névleg. Mint

független ország állják a magyarok honfoglalását, bár természetesen saját terjeszkedésüknek utját állta a jövevény nép. S mivel annak erejét érezték, megalkudtak vele. Zvoimir király már házasságra lép I. Béla magyar király leányával, Ilonával, s így egy csapásra hátrvédet nyer Magyarországon, midőn Bizánc megtorló lépésekre készül Dalmácia annektálása miatt. Fiában, II. Istvánban magvaszakadtá lett a dinasztia, s az özvegy anyakirályné és pártja Szent Lászlót, utóbb Kálmánt kínálja meg a koronával. Amit László megkezdett, Kálmán folytatja s 1102-ben a Gvozd hegyén nyert diadal után Horvátországot végleg egyesíti Magyarországgal.

A török hódoltságig Horvátország közjogi változásokon nem megy keresztül, csak területe változik meg, amennyiben t. i. Velence Dalmáciára teszi rá a kezét, de viszont Horvátország néhány keleti megyével (Szlavonország és a Muraköz) bővül, melyek eredetileg az anyaországhoz tartoztak.

A török hódoltság természetesen átalakítja Horvátország képét is. Az egész ország szandákokra oszlik és török katonai uralom alatt áll. A fölszabadítás munkája lassan megy; az anyaországnak minden szenvedéséből, de a titáni harcoknak minden dicsőségéből a csatolt ország is kiveszi részét. Nincs is ekkor még horvát kérdés; a nyelvi ellentét mellett is szokásaiban, viseletében s főleg érzelmében szinmagyar a horvát nép is, mely ezen államfenntartó érzelmét saját kárára áldozta föl később oly véres illúzióknak. A Zrinyiektől, Frangepánoktól, Juranicsoktól Jellacsicsig — hogy Supiloékról szó se essék — mily hosszú az út, mily rettenetes az esés!

A török hódoltság után Horvátország veszt területéből, de ez kisebb csapás volna. Nagyobb baj volt, hogy a bécsi kormány a fölszabadító harcok jogán saját szerzeményének, rendes és közhatalos koronatarományának tekintette Horvátországot s nyomban megkezdte katonai szervezését. A polgári Horvátország három vármegyére zsugorodik össze. Ez az újállapot persze nem tetszett sem a magyaroknak, sem

a horvátoknak. Az energikus küzdelemnek azonban elejét vették egyéb, korszakalkotó mozgalmak, melyek egész Európának figyelmét lekötötték: a francia forradalom, Napoleon háborúi s a napoleoni éra által életre keltett *nemzeti-ségi* eszme.

Ez utóbbinak sirokkójától lázba estek a délszlávok is, kik eddig oly szépen megélték szent István jogára alatt. Álmodozni kezdtek, s álmuk tán szép lehetett álomnak, de lehetetlenség volt valószínűségnek. S mivel a lehetetlen álmok megvalósítására való hiu törekvés egyesekre nézve is nagyon veszélyes, egész államokat pedig romlásba dönt: Horvátország is csak kárát látta álmának, melynek neve: délszláv, *illír államalakulás* az összes vend, horvát és szerb népfajoknak egyesítésével.

És most egy fordulat áll be a horvát népek hozzánk, magyarokhoz való viszonyában, mely annyira rejtélyes, hogy megfajtásához szükségünk volna egy lehetetlen tudománynak, a *fanatizmus lélektanának* ismeretére. A horvát nép egyszerre, minden átmenet nélkül, ellenségét látja a magyarban, kihez a történelmi hagyományoknak ezer szála fűzte.

Mi az oka e jelenségnek? Némileg megmagyarázza az a tény, hogy mivel a magyar nemzet is önállóságáért, nyelvéért, alkotmányáért küzdött, a horvát népfaj ösztöne saját fennmaradását féltette a magyar eszme terjedésétől. Jó; de akkor hogy egyesülhetett a némettel, kiből szükségkép époly ősi ellenségét láthatta, mint a magyar? Hogy vethette oda martalékul egész állami létét annak a nemzetnek, mely kivégezte Zrinyit és Frangepánt? Horvátországa a szerencsétlen szerep, hogy 1848-ban, a szabadság esztendejében, véres kardját meghordozta széles e hazában a bécsi zsarnokság érdekében; s a zágrábi Jellacsics-szobornak Magyarország felé kinyújtott kardja inkább lehetne a rossz lelkiismeretnek, a késő bánatnak gesztusa, kifejezése . . .

Az önálló, független Magyarország elbukott; de Horvátország is későn látta, hogy az anyaország sorsát nem kerülte ki. A Judáspénzen nem is lehetett áldás,

s Bécsnek hálájára legföljebb a költő szavai illenek:

„Kegyetlen kegyelem, fájóbb öröm bánál.”
(Gyulai, Pókainé.)

S amint 800. esztendőnek közös dicsősége nem tudott megértetni e nemzettel, azt beláttatta vele a Bach-korszaknak közös szenvedése; Horvátország kénytelen volt beismerni, hogy állami léte Magyarországéval együtt áll vagy esik. Husz évi okulás ringatta bölcsőjét az 1868-iki horvát kiegyezésnek, mely a *közjogi kapcsolat* újra szorosra fűzte — azonban az *érzelmi kapcsolat* sajnos nem tudta újra megerősíteni.

Heti levél.

Egyről-másról.

Ugy hallom, hogy a bajai aranyifjúság egyik szimpatikus tagját, aki történetesen szénkereskedő, a múlt hétfőn »Szenes« aláírással megjelent Heti levelem szerzőségével gyanúsítják. Azt is hallom, hogy ez alól a gyanu alól erőnek erejével iparkodott magát tisztázni, a mi egyrészt még gyanúsabbá tette, másrészt engem, mint a Heti levél *igazi* szerzőjét, kényszerített arra a meggyőződésre jutnom, hogy az én kis revuem nagyon is silány tákolmány lehetett. Ha nem lenne az, úgy bizonyosan nem lett volna tiltakozásában annyi energia és hamarabb belenyugodott volna a cikk szerzőségének gyanújába. E tekintetben magam is teljesen tisztában vagyok, de nem is volt szándékomban irodalmi babérokra pályázni, csupán reaszummálni akartam a hét eseményeit, de ezek közül is csak azokat, melyek távol állanak úgy a helyi, mint az országos politika nagyon is magasra csapó hullámaitól.

No és az igazság kedvéért még egyet meg kell jegyezmem. A Szenes álnév keletkezése merő véletlen. Tollhibából irtam »Szemes« helyett. Egy szóval akartam kifejezni, hogy nyitott szemmel nézem a világ folyását és időről-időre elmondom róla a magam véleményét.

Tessék elhinni, hogy ez néha elég nehéz mesterség. Mert például, ha szabad volna, most epébe mártott tollal egy szörnyű kirohanást intéznék az összes lapok ellen a német botránypörök alkalmából. Alig simulnak el a Harden—Moltke pör piszkos hullámai, már megint nyolc-tíz hasábos cikkek jelennek meg a Bülov—Brand pör címen elkeresztelt disznóságokról. Szeretném tudni, hogy mi közünk nekünk, békés polgároknak egy romlott és tőlünk olyan távol álló társaság abnormis hajlamaihoz? Hetek óta minden családapának dugdosnia kellett a lapot a gyerekei elől tisztán csak azért, mert a német junkerek harmincöt év alatt megfutották a degenerátságnak azt a szomorú lejtőjét, amihez a rómaiaknak több mint ezer esztendő kellett. S ha még rámutatott volna csak egy is a lapok közül erre a sajátságosan szomorú tényre! E helyett azonban nem kaptunk egyebet, mint ríkázó kiszínezését természetellenes üzelveiknek és pontos leírását enervált idegeik serkentésére kiesztelt és a józan állapottal össze nem férő cselekedeteiknek. Pedig nem is ez az érdekes ebben az egész ügyben. Nekem az teljesen mindegy, hogy marquis De Sade, vagy Sacher-Masoch követői vannak-e többségben a német arisztokráciában. Az érdekes az, hogy Sedantól a Tafelrundig mindössze harminchat év telt el és a mihez

az ókorban évszázadok jóléte, gazdasága, hatalma és gőgje volt szükséges, míg az el-tunyult urak blazirtságukban rendellenes módon iparkodtak megsűrösödött vérüket izgalomra serkenteni, ahoz a mai elektromos világban elég volt nem egész négy évtized. Látják kérem, ez az, a mi szöveget üthet mindenki fejébe, a ki gondolkodni szokott.

Csakhogy, sajnos, a gondolkodás kiveszöben van. Irtóznak a komoly dolgoktól és a Széchenyi—Vanderbilt házasság napról-napra változó hiriei több érdeklődést kötnek le, mint a hágai békekonzferencia, vagy — hogy közel maradjak — a szabadtanítás gyönyörű eszméje. Pedig a szabadtanítás legalább oly közelről érdekel bennünket, mint az, hogy fogadja-e majd Gladys kisasszonyt az udvar. Akár fogadja, akár nem, ha szeretik egymást, boldogok lesznek, ha nem, úgy a spanyol etikett minden sápadt fénye sem fogja sivár és kietlen életüket széppé és derüssé tenni.

Szenes.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1907. nov. 9.

A képviselőház ülése.

A horvátok még mindig nem akarnak eszükre térni és szinte provokálni kívánják az erélyesebb intézkedést. Ma ismét gyalázatos módon viselkedtek. A tárgyalást minden módon húzni akarják. Ma az indemnitás részletes tárgyalásánál a címnél kértek névszerinti szavazást.

Az ülés különben elég simán folyt le.

Tudósítónk a következőben számol be:

Náday Lajos elnök megnyitja az ülést és jelenti, hogy *Lengyel* Zoltán indítványt jegyzett be az önálló nemzeti bankról. A megokolás határideje november hó 23-ika.

Több interpelláció van bejegyezve az interpellációs könyvbe. Interpellál többek között: Szmracsányi, Szkcicsák, Novoszell Mátyás, Polit Mihály és még mások.

Az alkotmánygaranciáról törvényjavaslatokat harmadik olvasásban is elfogadja a Ház.

Az indemnitást 142 szóval 32 ellen általánosságban elfogadják.

Ugron Gábor a részletes vitánál indítványozza, hogy a kormánynak négy hónapos indemnitás helyett hat hónapos adassék.

Lengyel Zoltán az eredeti javaslat mellett, *Ugron* indítványa ellen van

Horvát beszéd után *Vlád* Aurél a hat hónapos indítvány ellen van.

Surmin György horvátul beszél.

Wekerle miniszterelnök azt hiszi, hogy elég lesz a négy hónap, de mindenestre jó, ha a hat hónapos indemnitás papíron meg van.

Lengyel Zoltán személyes kérdésben szólal fel.

Wekerle Sándor a kereskedelmi miniszter helyett és nevében tíz interpellációra ad választ.

Emelik a kamatot.

Az osztrák-magyar bank a bankkamatlábát ötről 6%-ra, a lombard kamatlábát 6-ról 7%-ra emelte.

Horvátok dolga.

Wekerle Sándor miniszterelnök és *Rakodcay*

Sándor ma délelőtt hosszabban tárgyaltak és délután Bécsbe utaztak.

Az osztrák kormány.

Báró *Beck* Vladimir ma a királynál magánkijelgetáson volt és előterjesztést tett az osztrák kormány rekonstruálásáról. Az új miniszterek kinevezése már hétfőn megjelent a hivatalos *Wiener Zeitung*-ban. Az ifjú-csehek csak ma este határoznak, vajjon részt vesznek-e a kabinetben.

Karcolat.

Tóbiás és a visszhang.

— Szerkesztő úr, hűnek tartja ön a visszhangot?

— Sőt hónap is, ha úgy akarja.

— Kikérek magamnak minden hű-hót Azt kérdezem, megbízható-e a visszhang?

— Föltétlenül. Azt kiáltja vissza, amit maga belekiált.

— Szó sincs róla. A multkor, hogy a magas Tátrában jártam, a tizenkilenc parkban —

— Talán Husz-parkot akart mondani, maga boldogtalan!

— Tizenkilenc vagy egy híján husz, egyre megy. Szóval, ahogy a Husz-parkban jártam jó tenorista létemre . . .

— Megivott husz spriccert.

— Kérem, ön megbízhatatlan visszhang.

— De szeretné, ha ez esetben igazam volna?

— Hagyja már! Jó tenorista létemre ki-vágtam a magas C-t S ime a visszhang cis-t adott vissza. Mit gondol, miért?

— Mert maga hamisan intonált.

— Nem bizony. Hanem mert a hegyetön . . . egy kereszt állt!

Tóbiás szeme is keresztben állt attól a felelettől, melyet kapott.

== Szegedi Kereskedelmi és Iparbank ==

Központ:

== S Z E G E D ==

Fiókiintézetek:

B A J A

NAGYKIKINDA

Betétállomány: 6,000,000 korona

Saját tőkéi: 2,000,000 korona

Állandó természetű takarékbetétek után

**LEGMAGASABB
KAMATOT** fizetünk.

A betétek kamatozása

a betételt követő nappal kezdődik és a visszafizetést megelőző napon szűnik meg.

Szegedi kereskedelmi és iparbank
bajai fiókiintézete.

NAPIHIREK.

Árvaszéki ügyek. A tegnapi árvaszéki ülésen a következő ügyek tárgyalattak le: dr. Móder Géza, mint kiskorú Miovác Imre és Lenke részére kirendelt társgyámnak kérvénye a kiskorúak gyámpénztárban kezelt pénzéből 5000 korona kölcsön iránt. — Számvevőségi jelentés néhai Csukás Béla örökösei javára a bajai m. kir. adóhivatalból érkezett 42 kor. 20 fillér bevételezéséről. — Közgyám jelentése a következő kiskorúak önjogúvá válásáról: Hornyák Róza, Keszei Viktor, Pál Mária, Villovics András, Szévald Róza, Lefkovicz Mária és Kollár Lukács. — Közgyámi jelentés néhai Fekete Mihályné hagyatékában maradt ingóságok elárverezéséről. — Számvevőség jelentése Koller Dezső, mint özv. Paukovics Ernőné gondnokának 1906-ik évi gondnoki számadása tárgyában. — Néhai Popovics Szilárd hagyatéka ügyében osztályegyezség. — Számvevőség jelentése a gyámpénztár fizetőképessé tételére 6000 koronának a Bajai Kereskedelmi és Iparbankból való utalványozása iránt.

Baja — Kiskőrös. A kereskedelemügyi miniszter értesítette ma a várost, hogy a Kiskőrös—bajai vasut közgazgatási bejárását Képesy Árpád miniszteri osztálytanácsos vezetésével elrendelte és a bejárás megkezdésével f. évi december 3-ik napjának délelőtti 9 és fél óráját tűzte ki. A közgazgatási bejárás helye és ideje a következő: december 3-án Kiskőrös. Meghivandók: Kiskőrös, Kecel, Polgárdi-pusztá, Csala-pusztá és Kalocsa. 4-én Kiskőrösön: Császártöltés, Hajós és Hildpusztá. 5-én Baja, városháza. Tárgyal: Nádudvar, Sükösd. 6-án Baja, városháza. Tárgyal: Érsekcsanak, Bajaszentistván és Baja város.

Egyezkedési tárgyalás. A boritaladó és húsfigyaszti adó kérdésében ma délután 5 órakor kezdődnek meg az egyezségi tárgyalások az ipartestületben.

Uj vonat. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, Bajáról egy újabb vonatnak d. u. 5 órakor Regőce-felé való indítása miatt beadott kérelme úgy a baja—zombor—ujvidéki, mint a halas—regőcei vasút r. t. igazgatósága által kedvezően fogadtatott és kilátásba helyezték úgy az új vonat megindítását, mint a kért menetrend megváltoztatását a jövő év május hó 1-ére.

Az asszony miatt. Horti Ferenc hidépítési munkás azzal mulatott Maskál Elek korcsmájában, hogy a lehető legdurvább hangon beszélt Maskál feleségével. Többször figyelmeztette Maskál a durva vendéget, hogy vagy hagyja el a korcsmát, vagy viselje magát tiszteségesen, nem használt. Horti tovább gorombáskodott. A korcsmárosnak végre elfogyott a türelme és úgy ütötte fejbe Hortit, hogy eszméletlenül terült el a földön. A goromba vendéget beszállították a városi köz-kórházba. Maskál ellen megindította a rendőrség az eljárást.

Lopások a vidéken. A vidékről mind sűrűbben jönnek a bajai kir. járásbirósághoz kisebb-nagyobb lopások miatt feljelentések. Úgy látszik minél közelebb jutunk a télhez,

annál több lesz a lopások száma. Ma is két feljelentés érkezett. Borsódon Bernárek Istvántól birkákat, Nagybaracsán Bodrogi Mihálytól zsirt loptak.

Regőcei csendélet. Matheisz Menyhért regőcei legény nemsokára a bajai járásbiróság előtt mondhatja el, hogy mennyire szereti szive választottját. Azért kerül pedig a derék legény a bíróság elé, mert Ginder Jánost úgy elverte, hogy azt be kellett szállítani a bajai köz-kórházba. A verés oka — szerelem.

Hirtelen mérgű vendég. Árpás Ferencné korcsmárosné tegnap észrevette, hogy egy vendégét több legény el akarja verni. Ezért figyelmeztette a vendéget, aki a verés elől meg is szökött. Köbling Sándor szintén a verekedők között volt és annyira dühbe jött, hogy a kiszemelt áldozat megszökött, ezért úgy ütötte arcul Árpás Ferencét, hogy annak a füldobhártyája megrepedt. Köbling ellen folyik az eljárás.

Szódavízgyárosok legelőnyösebben szerzik be szénsavszükségletüket a kartellen kívüli Muschong buziásfürdői szénsavműveknél, melyek a világhírű buziásfürdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat, mely a szódaüveg fejet egyáltalán nem fogja, mialtal a gyáros tetemes megtakarítás ér el. Legjobb szükségletnek mielőbbi fedezését ajánljuk, mivel a nagyszámu megrendelések a beérkezés sorrendjében eszközölteknak.

Határidő üzlet

1907. november 9:

Búza	októberre — K —	áprilisra	12 K 70
Rozs	» — » —	»	11 » 86
Zab	» — » —	»	8 » 60
Kukorica	májusra	7 »	30

Az árak 50 kg -ként értendők.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 36.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsio a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja

rózsás kerek arcukat.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Rendkívüli gyógy sikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

A SCOTT-féle Emulsio felnőtteknek s aggoknak époly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban. —

A legujabb ujság az, hogy
Rosenfeld és Weisz
butorkereskedőknél
kaphatók a legszebb és legjobb butorok.

MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy

mechanikai, épület- és műlakatos
műhelyemet

Munkácsi Mihály-utóba, a Haiduska-féle házba áthelyeztem.

Elvállalok mindennemű, e szakmába vágó munkát, u. m.: épület-munkákat, disztrakatos munkát, kerékpár és varrógép javítást, villamos csengő és házi telefon, gáz, vízvezeték és fürdőszoba-berendezést, valamint szivattyús kutak jókarban tartását és évi kezelését.

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

GLÁSZ LIPÓT
műlakatos.

30-19

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, miszerint az időnyre már megérkeztek

a kézimunka ujdonságok

u. m. Gobelin, Smyrna, Aida, Északi.

Ujdonságok és különlegességek naponta érkeznek.

Nagy és változatos raktár a kézimunkákhoz szükséges szövetek és fonalakból.

Ajánlom a n. é. hölgyközönség figyelmébe jól és izlésesen berendezett **Elő-nyomdát**. Elvállalok mindennemű himzést és montirozást.

• Teljes raktár csecsemő kelengyében.

Teljes tisztelettel

HUSZÁR ARNOLD
Bódog-tér.

Jutányos s figyelmes kiszolgálás!

UJDONSÁGOK FORRÁSA!

Elsőrangú férfi szabóság!

Alapított
1875-ben.

Lövenstein Frigyes

Aranyéremmel
kitüntetve.

KÉSZ FÉRFI-, GYERMEKRUHA, NŐI FELÖLTŐK ÁRÚHÁZA
BAJA, VÁROSI BÉRHAZBAN.

10% kedvezmény „Tisztviselők Takarékpénztári r. t. Részvényeseinek és tagjainak.”

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
Ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Minden szó 4 fillér. — Vastag betűből 8 fillér.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Ujság kézbesítő
naponta (ünnepek és vasárnap kivételével) este hattól kezdődő munkára kerestetik tisztességes havi fizetéssel. Aki ezen munka elvégzésére vállalkozik, jelentkezze Ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében.

Fényképező gép
használt, de jó karban, olcsón eladó. A kép méret $12 \times 16\frac{1}{2}$ cm. s van hozzá két kettős kazetta s egy kitűnő leucse. Cím a kiadóhivatalban.

Használt kályhák
jókarban, szénfűtésre is alkalmas, eladók. Bővebbet Scheer Bernátné könyvkereskedése, Lámpa-utca.

Egy elegánsan **butorozott szoba** egy, vagy két úr részére kiadó.

Mészáros Lázár-utca 26.

Tanoncul
egy jó házból való fiú, ki kellő iskolai képzettséggel bír, felvétetik
Nánay Lajosnál Baján.

szántói vizet igyunk!

! Szántói víz !

olcsó és kiváló.

Elismert legjobb gyógyhatású és asztali MAGYAR valódi ÁSVÁNY-VIZ.

Legelső orvosi szaktekintélyek ajánlják gyomor és bélbajok ellen.

ARAK:	
1½ literes palackokban	56 fill.
1 literes palackokban	40 fill.
½ literes palackokban	30 fill.

Jó, kellemes és kiváló hatású!

Egyedüli elárusító Baja és környékére:

Gludovác Ferenc utóda.

szántói vizet igyunk!

Egy csinos, alig használt matt faragott EBÉDLŐ
Árpád-u. 26 sz. a. eladó.

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Bácsalmáson újonnan épített és a legmesszebb menő kényellemmel berendezett

Nemzeti Szállodát és Kávéházat

bérbe vettem. Oda fogok törekedni, hogy jó italokkal és izletes konyhával a nagyérdemű közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

Kényelmesen berendezett szobáimat a legjutányosabban számítom. **Kereskedelmi utazó uraknak 10% árengedmény.**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

GOLDBERGER MISKA

a bajai Központi Szálloda volt főpincére.

12-12

200 darab keveset használt

nád- és faszék

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 10-4

Burgonya.

Kitűnő, homoktalajon termelt

BURGONYA

50 kgrammtól kezdve feljebb naponta reggel 8 órától délután 4 óráig a vásártéren a Kiegerl-féle ház pincéjében kapható.

Rózsa burgonya száz kilogrammonként 3 frt 10 kr.

Hópehely burgonya 3 frt 30 kr.

Rendelések levelező-lapon is elfogadhatnak és eszközöltetnek.

Tisztelettel

Ádám Mór és Horváth Mihály.

5-5

NAGY

ZONGORA

RAKTÁR

BAJÁN.

Tisztelettel jelentem, hogy

ZONGORA RAKTÁRAMAT

jelentékenyen megnagyobbítottam,

hogy a t. zongora-vásárló közönség igényeit minden irányban kielégíteni képes legyek. Raktáron tartok úgy egyszerű, mint diszesebb, eszerint olcsóbb és drágább ZONGORÁKAT — az árak megfelelő kitűnő minőségben. RAKTÁRON vannak úgy

Mignon-, mint szalón Szárny-zongorák,

valamint angol mechanikájú hangverseny zongorák, barna, (fényes és matt), továbbá fekete és mahagoni színben.

PIANINÓK

szintén háromféle kivitelben vannak raktáron. — Raktáramon bárki által is megtekinthető a világhírű HUPFELD-féle

PHONOLA

(más néven: Pianola), mely bármely zongorán művészi tökéletességgel és nüanszirozással játszsa le a legnehezebb darabokat

Áraim igen előnyösek, fizetési feltételeim pedig kedvezők.

Hangszereim jóságáért legmesszebb menő garanciát nyújtok.

Amidőn még közölném, hogy régi zongorákat is becserélek, maradtam szíves támogatást kérve,

hazafias tisztelettel

IFJ. WAGNER ANTAL.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

»Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99,57%.

A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel s magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe: BUZIÁSFÜRDŐN.

Sürgőnyezim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

